

ACC. N:R M. 15557: 1-3.

Landskap: Småland Upptecknare: C. M. Pettersson, Tjingsjö
Härad: Konga Berättare: " " " m fl.
Socken: Ljudev Berättarens yrke: lantbrukare
Uppteckningsår: 1962 Född år 1876 i Ljudev

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

När grammofoonen kom. s. 1-3.

N. No. 177.

7/11-62

Lagenhetsräge Arvid Karlsson i Tjugosjö född 1884 i Skovdrottens besättning, att han blev tioårig. Hans far var åkerare - skrytsade ett "Grumtimmer" till Linnésnyds marknad. Han hade en "Palmaskin" och en kraftmätare, som han gjorde sig god för - tjänst på under marknadsdagen. Han hade inget minne av vad som spelades, eller att melodierna och sången kom från en reol, men två gummslangar en ^{til} värtära minnes han och den stora tratten.

1898 eller 99 hörde jag en grammofoon första gången. Det var på "Skrammötet" d. v. s. på marknaden i Skram, en stor tätort i Sjunde. Har ju ett gott minne, tyckte min omgivning, men har inget bestämt minne ^{vad} som spelades upp. Att ljudet frambringades av en vasrulle ~~såg~~ jag och att ljudet kom ur en stor trätt, samt att två gummslangar hörde till.

S. d. bevakten Frans Pettersson Lärstades var den förste, som egde en gramofon. Berättas, att han köpte

^{inköp.}
 år 1908 och sålde samma år 11 st fonografer.
 Under årens lopp körde vi ju fonografskivor hos honom
 vid gillan och andra bevakningsdagar, mer än vi egent-
 ligen ville. Han hade ingen smak och så är ingen Frans
 Pettersson hade inga märkliga skivor, när jag på söndagen
 inventerade bland hans skivor. Att det dock hade visat in-
 tresse, att höra en del av skivorna kan ej förnekas, men det
 är ju inte detta etnograferna vill ha reda på.
 Inte intresserar det heller, att en av de fonografer, som
 F. P. sålde betingade 100 kr. på en offentlig auktion härom-
 dagen. För alla händelsers skull, har jag skaffat adressen på in-
 roparen. En person, en 65 årig lantbrukare i Limmeryd,
 alldeles intill Lynders sockengräns, ^{en person} som jag väl kände,
 innehar, eller har innehaft - han har ^{en del} lånat bort dem och
 de är borta - 1000 skivor. Besökte honom söndagen den
 4 November, nu 1962. Mannen lantbrukaren Brov Pettersson
 Repromåla Skene, är musikaliskt intresserad och har en
 del rätt fina skivor antar jag. Han nämnde Forsell m. fl.

Forsell hade han personligen hört. visö. Blott ett så tal
älskare och Forsell verkade missbelåten. Biljettpris 7.50.
storpeng på den tiden. Jag kunde ta om för Pettersson,
att jag hört den berömda sångaren i fullsatt teater i
Mexic. Forsell var då solist i student-sångarne som sjungit
i Newyork och Paris. Skivlagaren blev helt glad och läm-
nade ett tips, som kanske var av ett visst intresse.

Han omtalade ett svenskeamerikansen Sautter, Martin Franzen
i Balsms Linnemysd ämnehade en talmaskin inköpt i Danmark
och hade skivskallar. Ringde genast till den Franzen
och fann, att han var en gammal bekant. Talratten i denna
fonograf är inbyggd. Tualles egde han 13 rullar. Om det
är något värde med tipset vet jag ju ej. Höst 1915.

Bror Pettersson började 1913. Han nämde om, att Lars Tullg-
brov, som har en smitgard start intill också har gramofon
och en del skivor. Detta är allt jag fått ihop, men det finns
kanske en del fonografen i bysden, men troligen inga som äldre
än de nämnda. Jag slipper väl såvda ritningar? An vinnas ej
så kärlig av mig, om jag dock ännu är utom gästas bank och

om det blev så